

blandt de andre 6 altid vil findes Nogle, 1 eller 2, der kunne ventes at ville stemme med de 3 paa den anden Side. Det er altsaa min Hovedgrund, hvorfor jeg troer, at man idetmindste burde gaae saa vidt, at man deelte de 9 i 4 og 5.

Der kan vistnok ogsaa anføres en anden Grund, og det er den, at man maa antage, at de Valg, der skee af den Valgerkreds, der skal vælge de 3 Medlemmer, ville falde saaledes ud, at de Dygtigste ville blive valgte; thi de, der bestidde den største Dygtighed og have den bedste Tid til at overtage slige Hver samt Gyne til at udrede de dermed forbundne Omkostninger, ville rimeligviis findes blandt den Klasse, paa hvilken den snevrere Valgerkreds henvender sin Opmærksomhed. Men det er ogsaa i denne Henseende, at det vilde være hensigtsmæssigt, at der kunde blive nogle flere valgte af denne Klasse. Forsaavidt den høit agtede Indenrigsminister under den tidligere Behandling af Sagen har henviist til Erfaringer fra Landstingsvalgene, saa forekommer det mig ikke, at der her kan finde nogen Sammenligning Sted. Jeg skal ikke henholde mig til den Valgbarhedsænsus, der finder Sted til Landstinget, men jeg troer dog ikke, at den maa ganske oversees, og endnu mindre den Aldersgrænse, der er sat; men især troer jeg, at man maa tage i Betragtning, at ved Valgene til Rigsdagen er der ligeledes ved Lovgivningen indført en Todeling, der har fremkaldt en bestemt Forestillingsmaade, som vistnok ikke bliver uden Indflydelse paa Valgene. Man forestiller sig nemlig i Almindelighed Folkethinget som bestemt til at repræsentere det mere bevægelige og Landstinget det mere stabile Element. Denne Forestillingsmaade gjør sig gjældende, naar Valgene træffes, og bevirker, at de til Landstinget falde noget mere ud i konservativ Retning, end det ellers vilde være Tilfældet, hvilket saaledes hænger sammen med hvad der af den høit agtede Indenrigsminister er bemærket, at, skjøndt der maa antages at findes et tilstrækkeligt Antal Valgbare, der repræsenterer, hvad man kalder venstre Side, i enhver Landstingskreds, der dog ikke i nogen enkelt Kreds vælges luter Landstingsmænd, som man henregner til

venstre Side. Jeg troer ogsaa, der er en anden Omstændighed, man maa tage i Betragtning, og det er, at Valgerkredse ikke blot bestaae af Landboere, men ogsaa af Kjøbstadsbeboere, og jeg troer, at, naar man vil lægge Mærke dertil, saa vil man finde, at de Valg, som skee, som man siger, til venstre Side, vistnok nærmest maae henføres til Valgmændene af Landboestanden, hvorimod de mere konservative Valg vistnok fremkomme ved den Medvirning, som Kjøbstadernes Valgmænd have paa Valgene. For at jeg skal komme tilbage igjen til Spørgsmaalet om, hvorvidt Ligevægt kan opnaaes, skal jeg tillade mig at bemærke, at Meningen herom tildeels er bygget paa Provstens Stemme; navnlig har den høitærede Indenrigsminister udtrykkeligt erklæret ved Sagens anden Behandling og gjentaget idag, at, hvis Provsten skulde udelukkes, kunde Regjeringen ikke gaae ind paa Loven, medmindre de større Grundeieendomsbesidderes Klasse maatte forøges med eet Medlem, saaledes, at der kom til at staae 4 istedetfor 3. Men nu er Provsten kun foreslaaet interimistisk. Udvalget har i sin Betænkning støttet det dertil, at man ikke kunde vide, om Amtsraadet fik Indflydelse paa Afgjørelsen af Skole-Sager, og at det forsaavidt kunde være godt, at Provsten blev der interimistisk. Det hedder saaledes i Betænkningen: „under denne Forudsætning have vi derimod ikke for Diebliffet villet foreslaae en Forandring, der rimeligviis snart igjen maa forandres; og vi have derfor indskrænket os til at andrage paa, at Provsten, hvor det kan lade sig gjøre, vælges af de øvrige Amtsraads-Medlemmer“. Men nu vil jeg tillade mig at bemærke, at, skjøndt man ikke bestemt kan sige, hvorledes Bestyrelsen af Almue-skolevæsenet vil blive ordnet, saa vil man dog see af det Udkast til en Lov om Almue-skolevæsenet, der blev omdeelt her paa Pladserne igaaar, og som vist fortjener megen Paaagtning, da det er udarbejdet med Omhyggelighed og Sagkundskab af en høitstaaende Embedsmand, der tidligere har været Minister, at der slet ikke er Tale om, at Amtsraadet skulde have Deelagtighed i Skolevæsenets Bestyrelse. Det er jo vel ikke afgjort, at dette bliver det endelige Resultat, men der kan dog være megen Anled-